

Funkcje miast teraz i w przyszłości. Czynniki wspierające identyfikację funkcji miasta

Szymon Więśław, Związek Miast Polskich

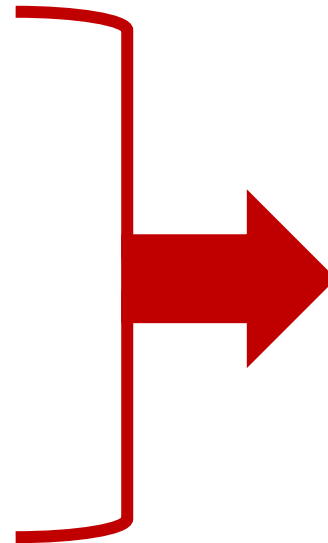
- Zdarza się, że strategie rozwoju miast tworzone są w celu pozyskania pieniędzy, a nie pieniądze pozyskiwane w celu realizacji strategii.
- Najprawdopodobniej nastąpią na znaczące zmiany w zakresie dostępu do źródeł finansowania działań. Będą one zdywersyfikowane.
- O wiele trudniejsze będzie dopasowanie się do wszystkich nowych źródeł finansowania.

Należy spodziewać się znaczącego wzrostu znaczenia rzeczywistego namysłu strategicznego nad miastem.

Kluczowe pytania

- Jak zmienia się sytuacja w naszej gminie?
- Jak sytuacja gminy kształtuje się na tle zmian w regionie?
- Jak kształtuje się sytuacja w otoczeniu gminy (obszar funkcjonalny, powiat, subregion)?

- Czy zmiany obserwowane w mieście są typowe?
- Gdzie należy szukać jego potencjałów?
- Co jest obciążeniem dla jego rozwoju?

W jakich dziedzinach występują kluczowe wyzwania stojące przed Twoim miastem?

Nie do się udzielić trafnej odpowiedzi na pytania o przyszłość bez analizy danych

**Miasto zazwyczaj 😊 posiada
wiedzę o sobie.
Trudniejsze jest osadzenie danych
w szerszym kontekście
zmian w otoczeniu.**

Dostępne źródła danych (wybór)

- **Bank Danych Lokalnych**
(bdl.stat.gov.pl, Główny Urząd Statystyczny)
- **System Monitorowania Usług Publicznych**
(smup.gov.pl, Główny Urząd Statystyczny, przy współpracy Związku Miast Polskich i Związku Powiatów Polskich)
- **Monitor Rozwoju Lokalnego**
(monitorrozwaju.pl, Związek Miast Polskich)
- **Raporty Polsko-Szwajcarskiego Programu Rozwoju Miast**
(wsparciemiast.pl/baza-wiedzy/dane-i-badania, Związek Miast Polskich)
- **Raport dla województwa małopolskiego**
([link do raportu](#), Związek Miast Polskich)

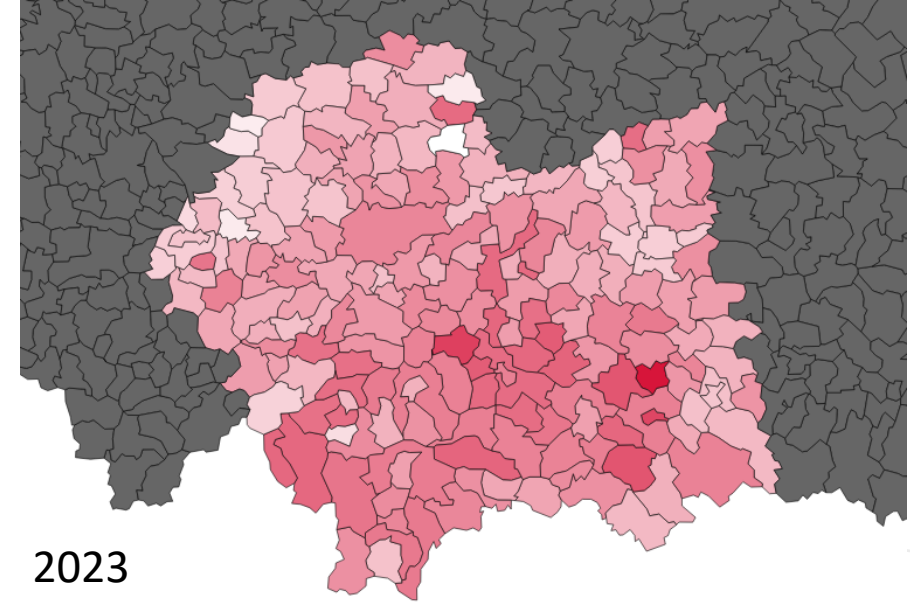
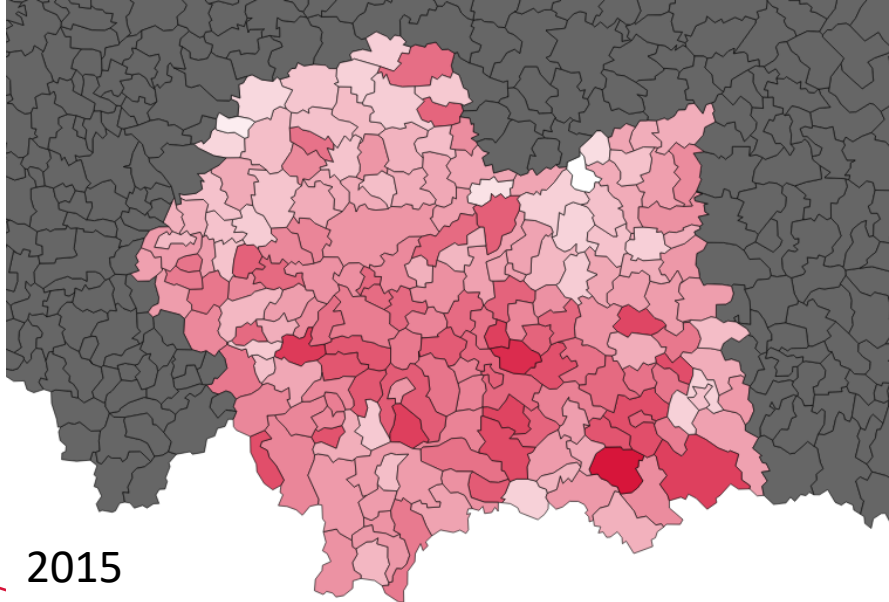
Znaczenie miast w rozwoju regionu – 6 obszarów tematycznych

- Atrakcyjność inwestycyjna obszaru
- Demografia
- Dostępność usług dla mieszkańców i firm
- Kapitał społeczny i przedsiębiorczość mieszkańców
- Konkurencyjność lokalnej gospodarki i atrakcyjność lokalnego rynku pracy
- Środowisko

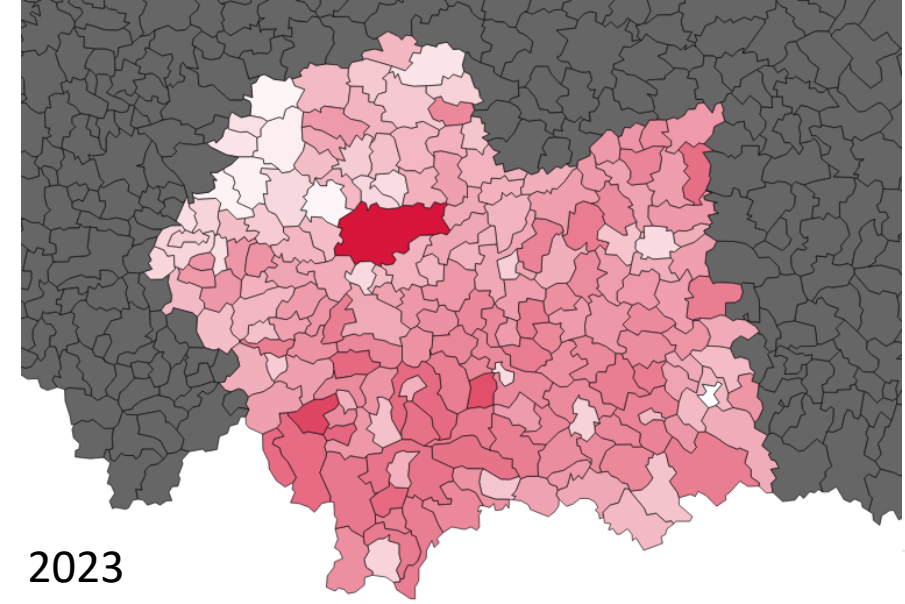
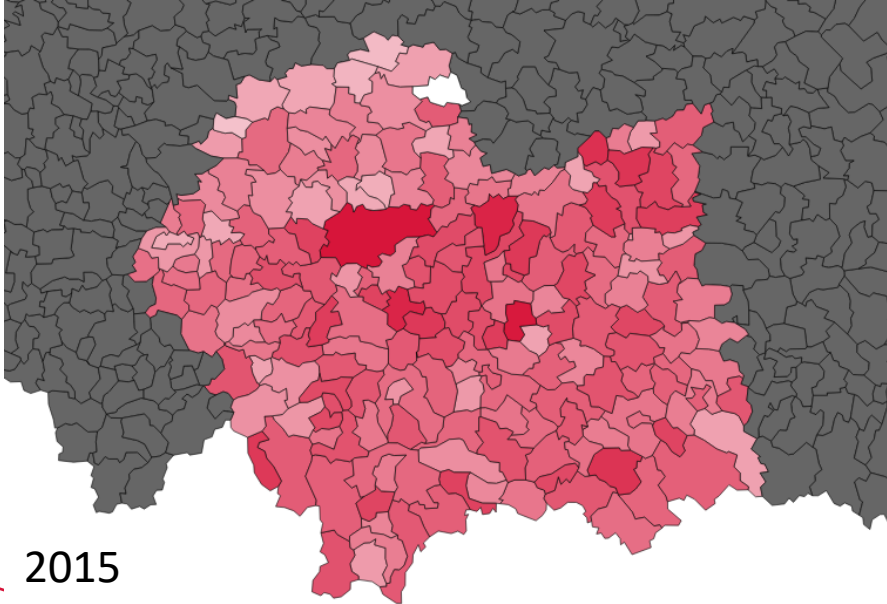

Urodzenia żywe na 1000 ludności

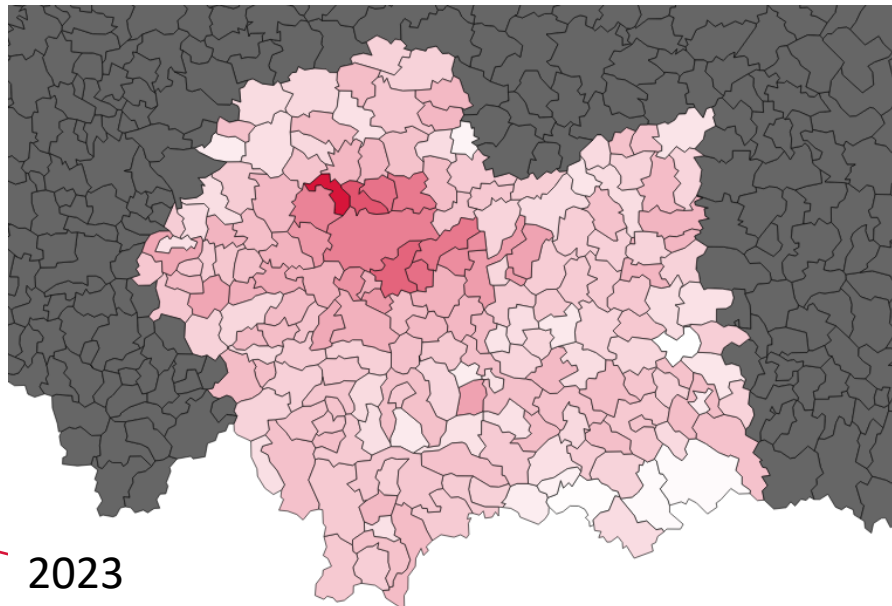

Liczba mieszkańców w wieku 25-34 lat na 1000 mieszkańców

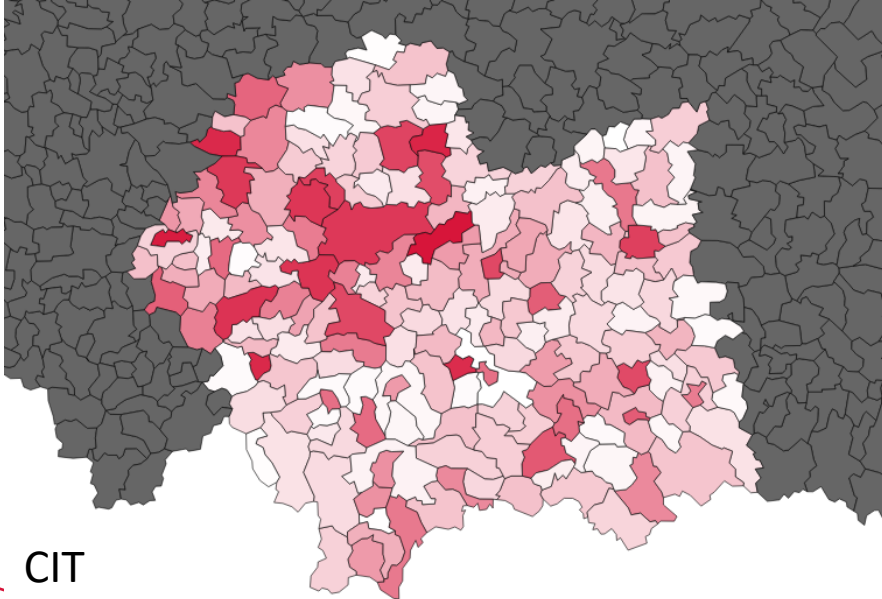
Saldo migracji osób w wieku 15–39 lat na 1000 osób

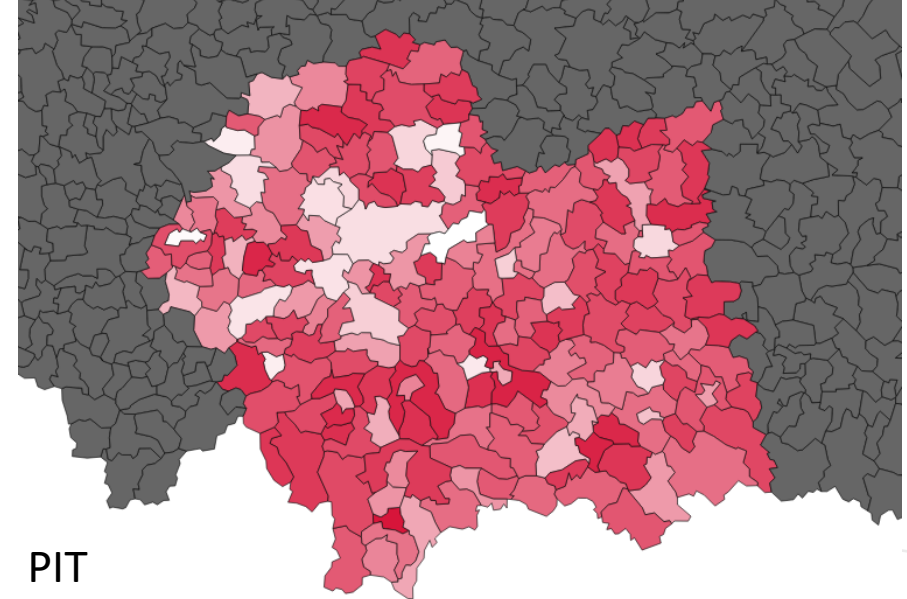
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Brzesko (gm.m.-w.)	-1,72	-0,37	-5,36	-5,47	-4,08	-2,95	-5,09	-3,36	-4,25
Chrzanów (gm.m.-w.)	-6,28	-6,77	-3,91	-5,81	-7,75	-4,74	-6,02	-2,36	-8,50
Dąbrowa Tarnowska (gm.m.-w.)	1,12	2,37	-3,17	-1,03	-6,75	-2,85	1,66	-3,08	0,15
Limanowa (gm.m.)	-7,85	-5,65	-9,50	-5,55	-13,53	-11,43	-16,20	-9,76	-9,35
Muszyna (gm.m.-w.)	-11,15	-9,68	-5,62	-8,58	-11,21	-9,46	-5,28	-13,67	-7,97
Nowy Sącz (m.n.p.p.)	-3,98	-4,57	-5,45	-8,37	-6,97	-3,84	-7,68	-7,74	-7,15
Nowy Targ (gm.m.)	-4,03	-4,69	-2,40	-3,25	-5,23	-1,29	-5,85	-2,22	-4,53
Olkusz (gm.m.-w.)	-4,21	-2,96	-5,52	-11,19	-11,57	-8,74	-9,83	-8,47	-8,68
Proszowice (gm.m.-w.)	-2,12	-2,56	-0,70	-4,81	-9,41	-4,77	-4,10	-9,53	-3,46
Tarnów (m.n.p.p.)	-7,30	-7,07	-5,95	-7,56	-9,70	-4,87	-9,97	-9,01	-5,67
Zator (gm.m.-w.)	-0,63	-4,49	-2,73	-5,59	-2,54	-11,02	-3,99	-1,05	-2,48

Udział przychodów mieszkańców z podatków PIT i CIT w łącznym strumieniu pieniądza (2022)

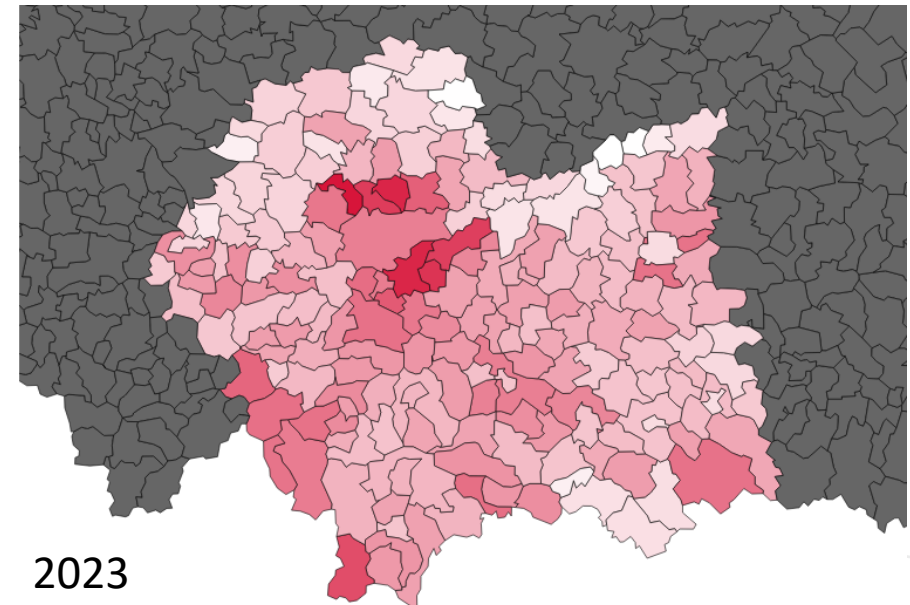
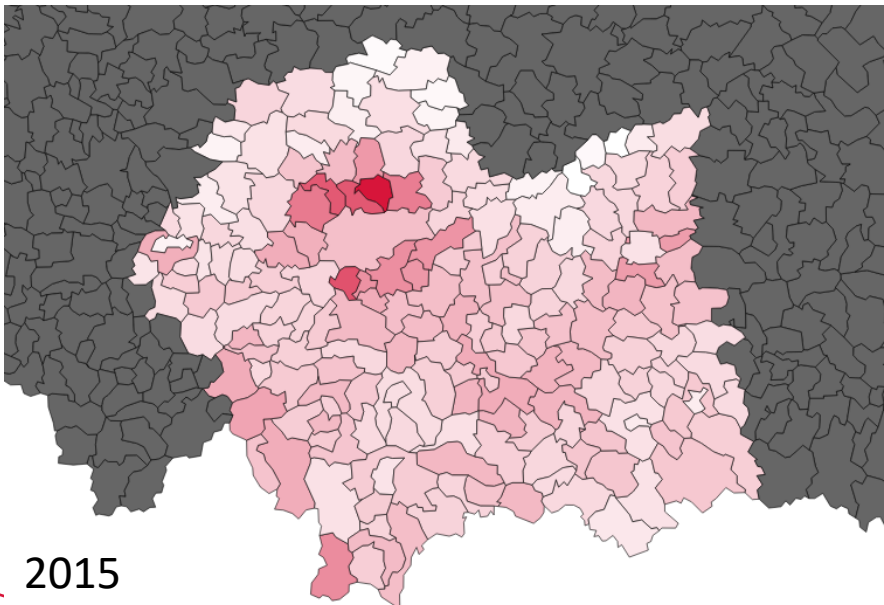
CIT

PIT

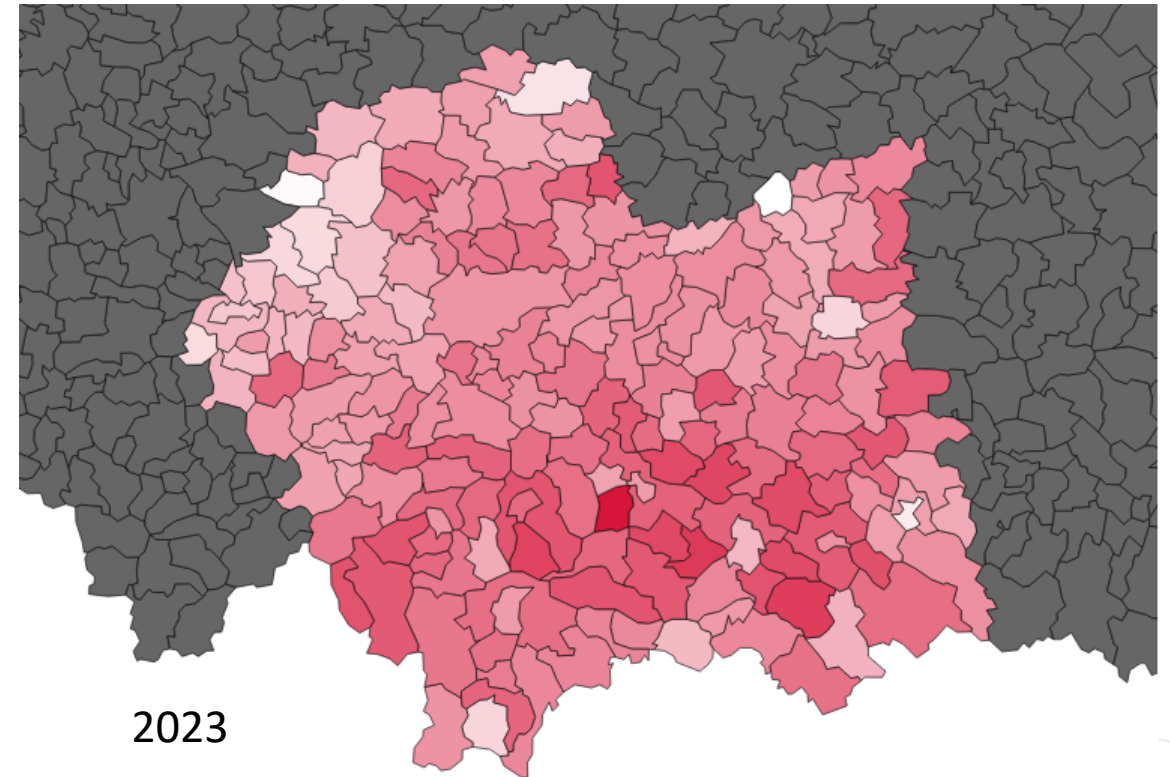
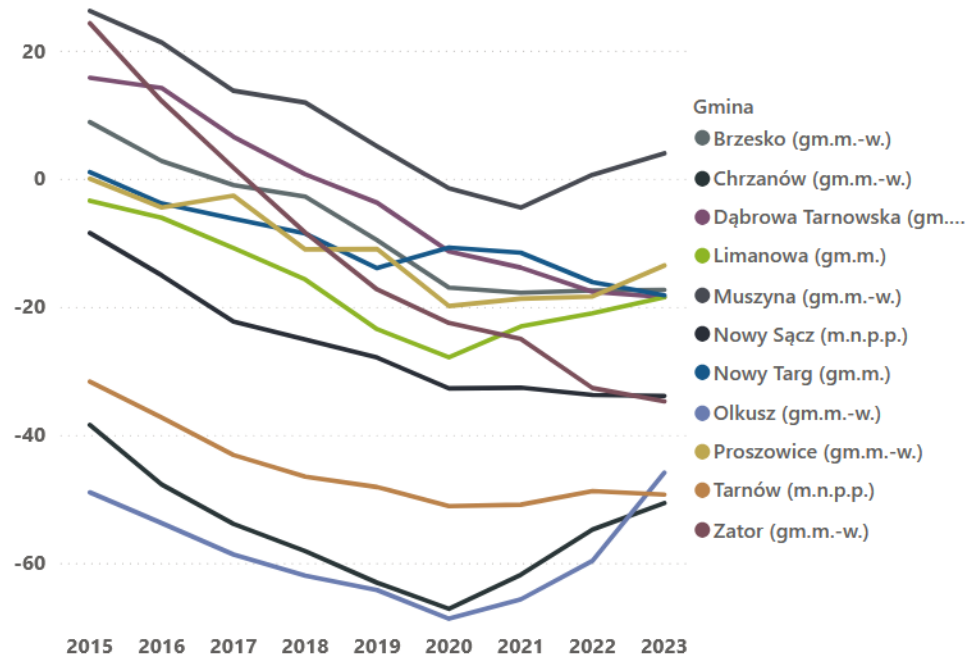

Powierzchnia w nowo oddanych budynkach mieszkalnych na 1000 mieszkańców w ostatnich pięciu latach

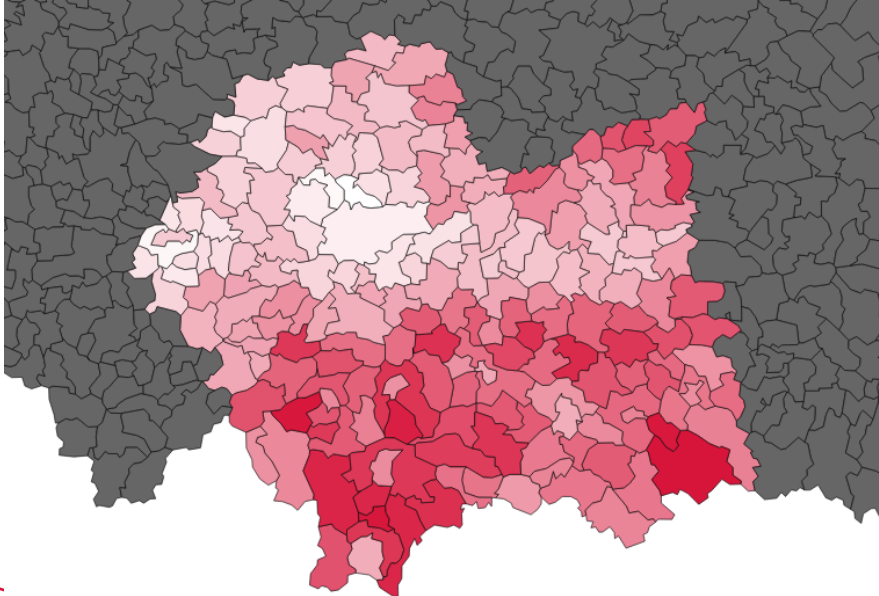
Różnica liczby ludności w wielu 20-24 lata i 60-64 lata na 1000 ludności w wieku produkcyjnym

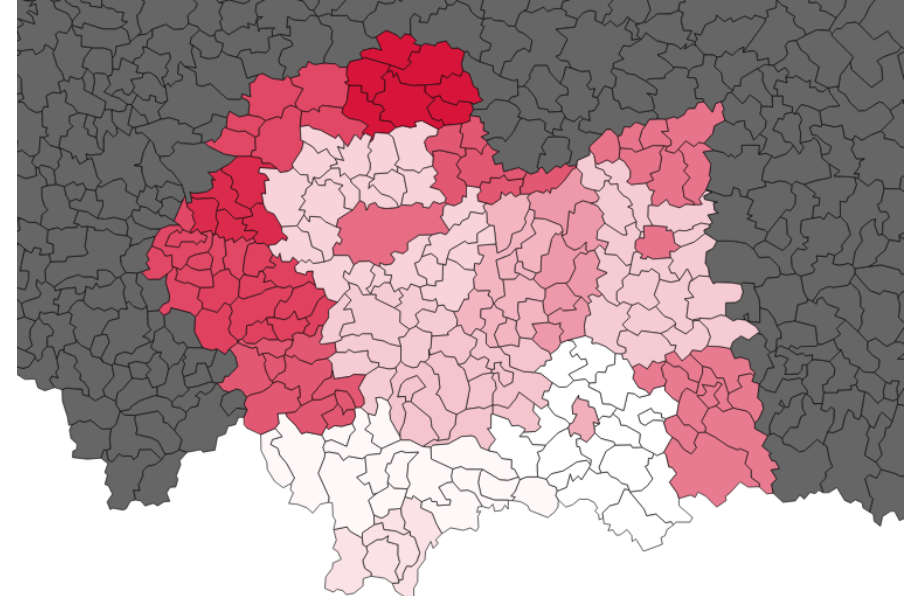

Kapitał społeczny i środowisko (rok 2023)

**Liczba dzieci i młodzieży
w gospodarstwach domowych
objętych pomocą społeczną do liczby
dzieci i młodzieży w tym wieku**

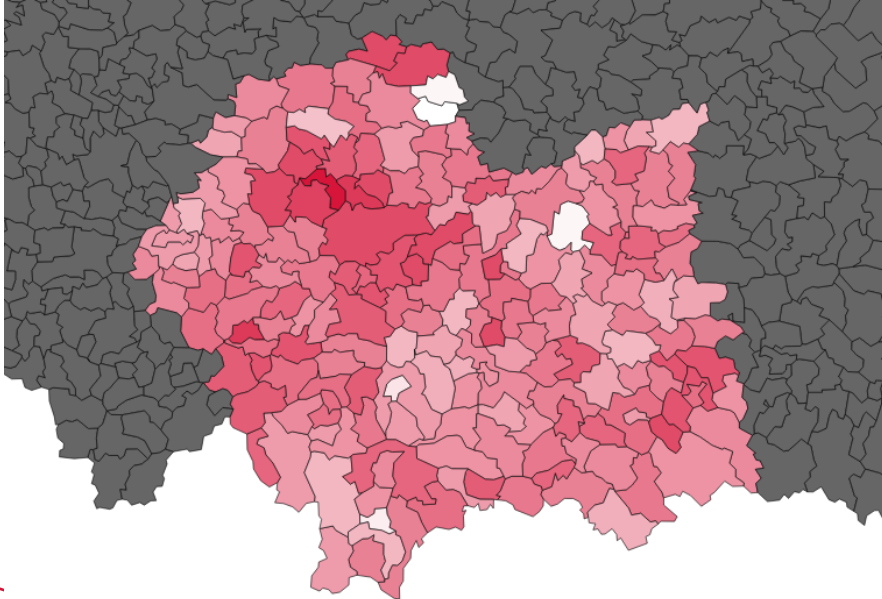
**Zgony z powodu zachorowania
na nowotwory i choroby krążenia
na 1000 mieszkańców**

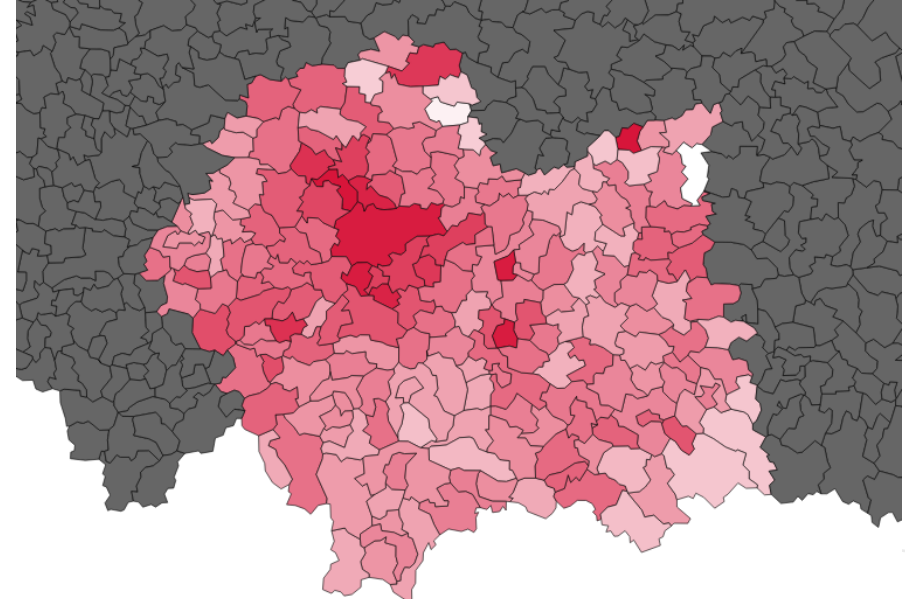

Średni wynik egzaminu ósmoklasisty

Język polski

Matematyka

Efektywność edukacji - gminy w Polsce

Oś pozioma:

Koszt jednostkowy edukacji ucznia w szkole podstawowej w gminie (wyliczony przez Główny Urząd Statystyczny)

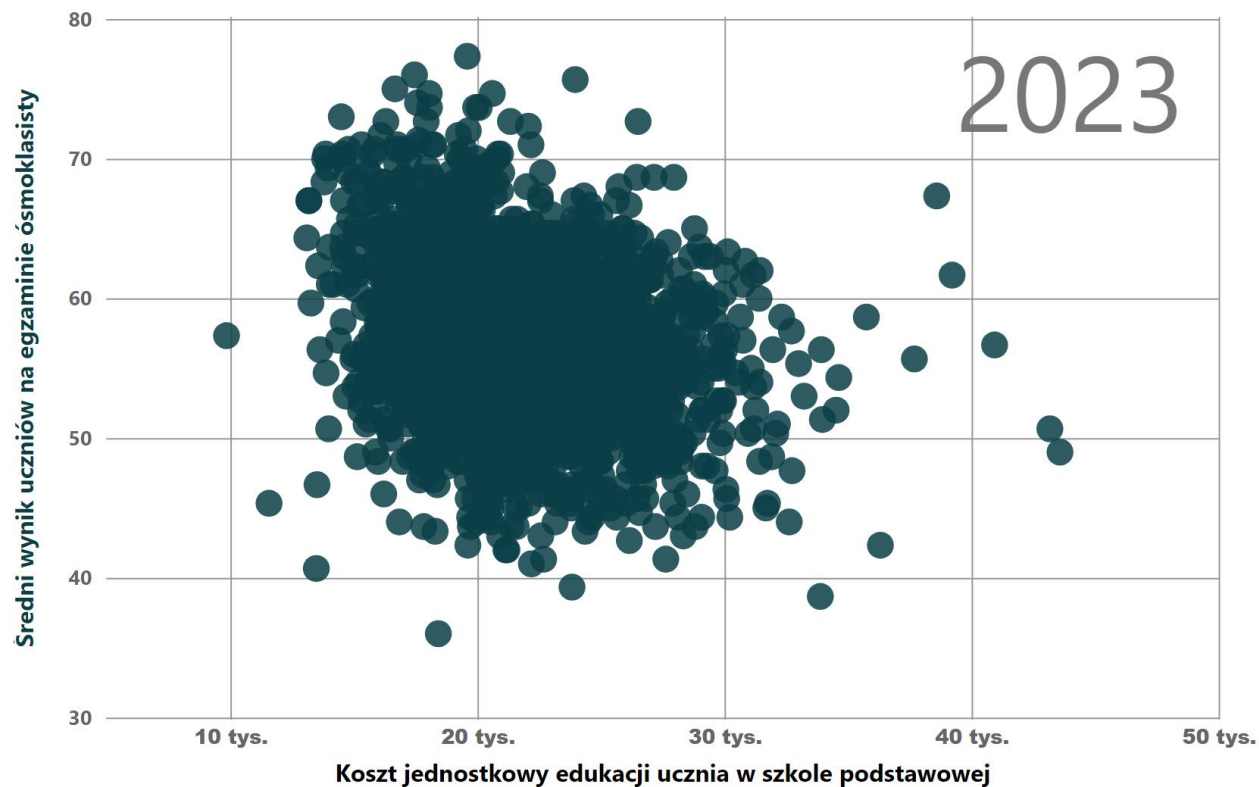
Oś pionowa:

Średni procentowy wynik uczniów w gminie, łącznie z języka polskiego, matematyki i języka angielskiego

Typowe wartości - Polska:

Wynik: 45 – 70 p.proc.

Koszt: 15 – 30 tys. zł

Efektywność edukacji – gminy w Małopolsce

Oś pozioma:

Koszt jednostkowy edukacji ucznia w szkole podstawowej w gminie (wyliczony przez Główny Urząd Statystyczny)

Oś pionowa:

Średni procentowy wynik uczniów w gminie, łącznie z języka polskiego, matematyki i języka angielskiego

Typowe wartości – Polska:

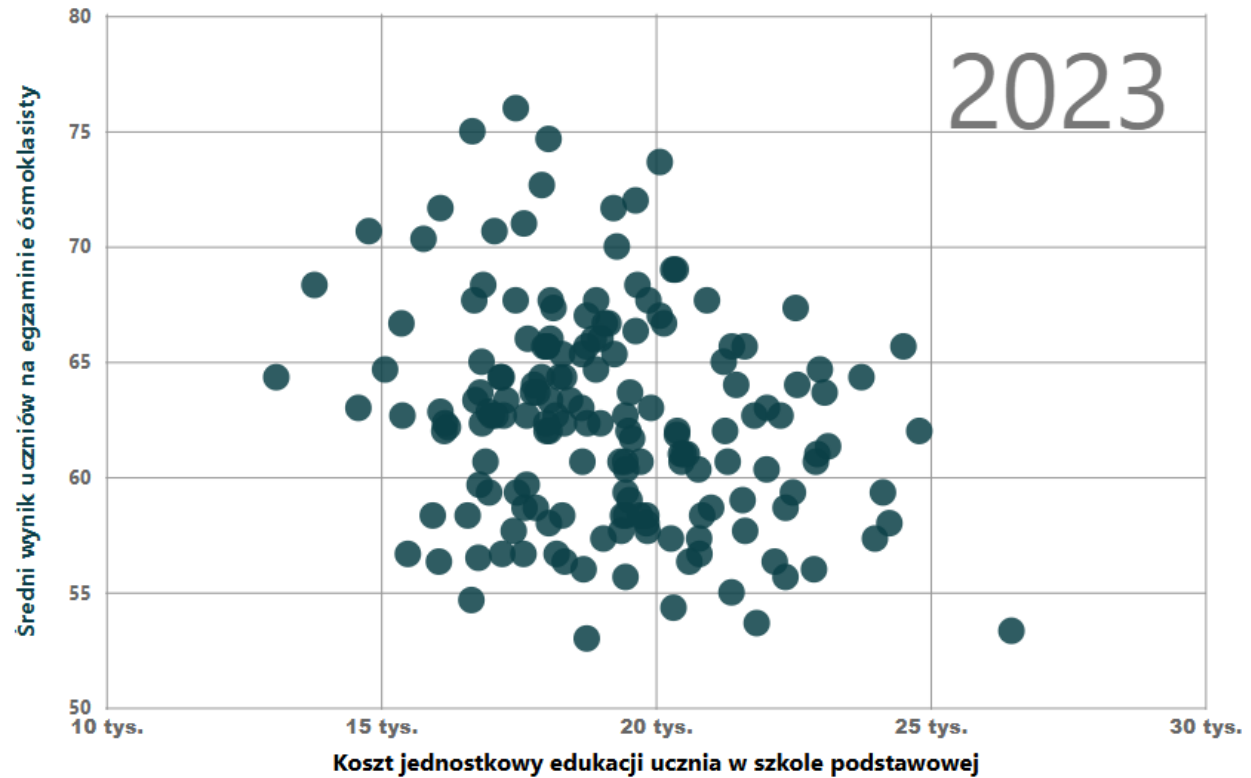
Wynik: 45 – 70 p.proc.

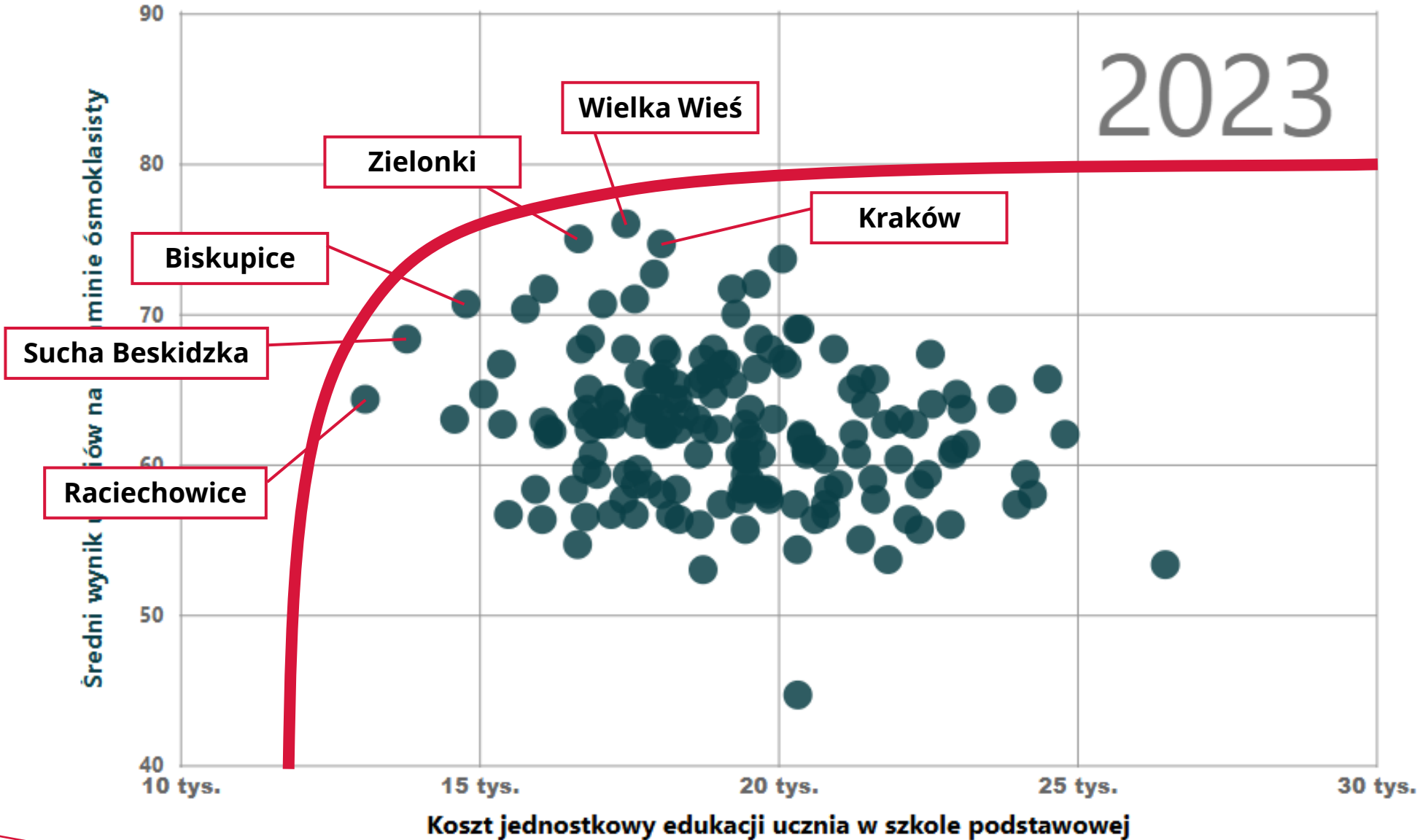
Koszt: 15 – 30 tys. zł

Małopolska:

Wynik: 55 – 75 p.proc.

Koszt: 15 – 25 tys. zł

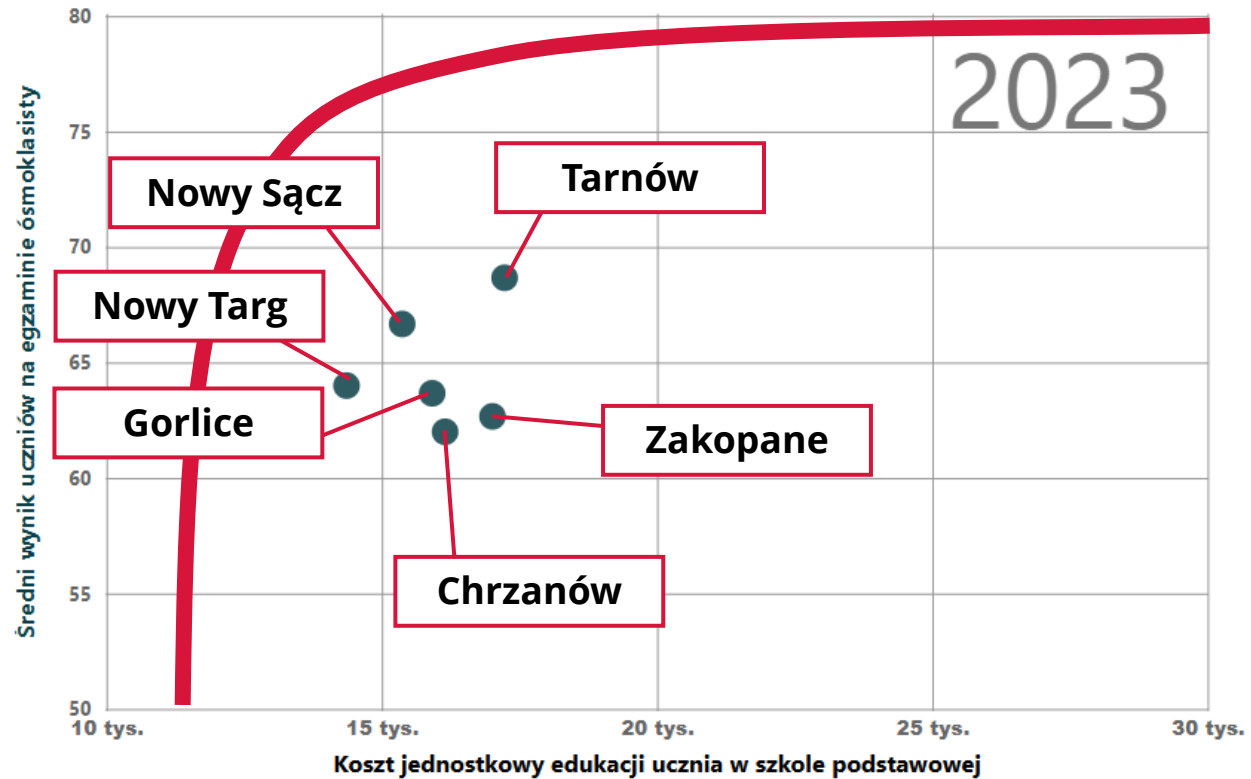
Efektywność edukacji – miasta „szwajcarskie” tracące funkcje

Oś pozioma:

Koszt jednostkowy edukacji ucznia w szkole podstawowej w gminie (wyliczony przez Główny Urząd Statystyczny)

Oś pionowa:

Średni procentowy wynik uczniów w gminie, łącznie z języka polskiego, matematyki i języka angielskiego

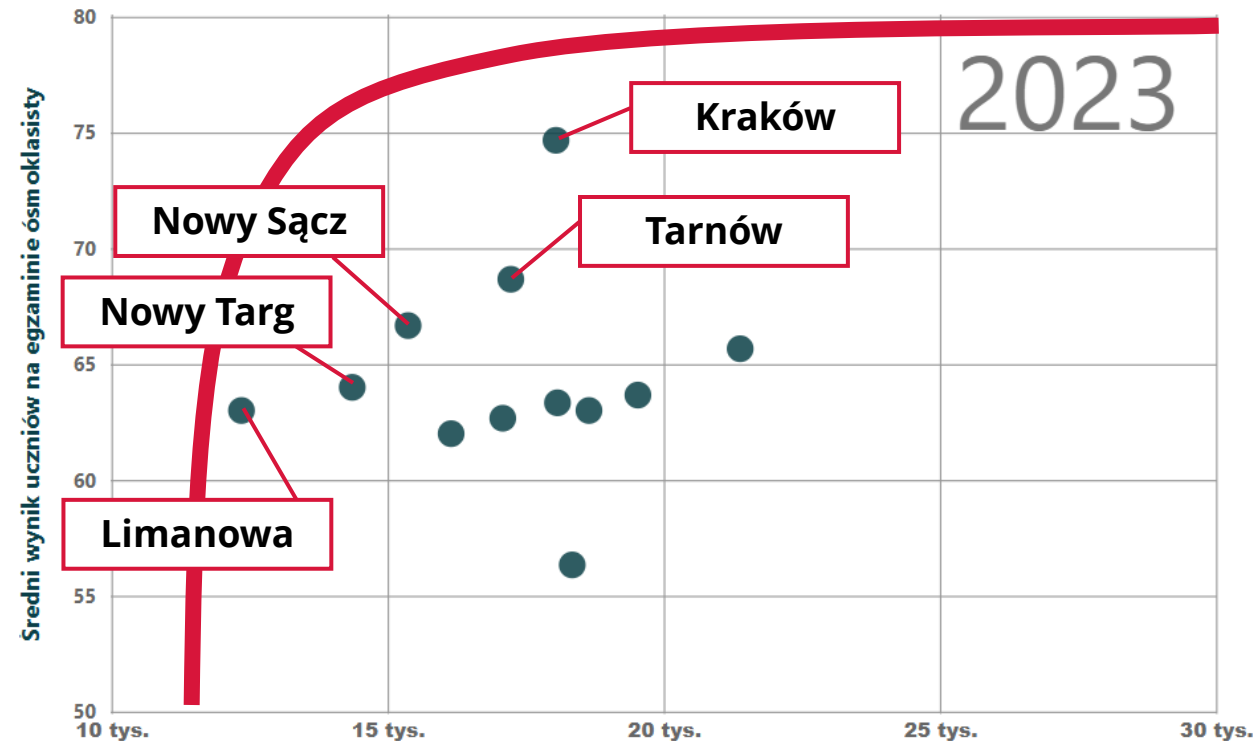
Efektywność edukacji – uczestnicy spotkania

Oś pozioma:

Koszt jednostkowy edukacji ucznia w szkole podstawowej w gminie (wyliczony przez Główny Urząd Statystyczny)

Oś pionowa:

Średni procentowy wynik uczniów w gminie, łącznie z języka polskiego, matematyki i języka angielskiego

W jakich dziedzinach występują kluczowe wyzwania stojące przed Twoim miastem?

Kluczowe pytania

- Czy edukacja i aktywność społeczna mieszkańców może odegrać znaczącą rolę w budowaniu potencjału rozwoju?
- Czy można zapewnić dostępność usług dla mieszkańców w gminie, w obszarze funkcjonalnym, w subregionie?
- Czy struktura lokalnej gospodarki i rynku pracy może wzmacniać stabilność struktury społecznej?
- Czy można pozyskać inwestycje (jakie) prywatne dla rozwoju obszaru?
- **Jak zmiany społeczno-ekonomiczne wpłyną na zmianę pozycji miasta w strukturze osiedleńczej regionu i jak do tego się przygotować?**

Wykorzystanie raportu i warsztatu nt. wzmocnienia potencjału rozwoju

Jak wspólnie organizować:

- współpracę kluczowych interesariuszy którym zależy na rozwoju miasta i obszaru funkcjonalnego,
- wykorzystanie materialnych i niematerialnych zasobów lokalnych
- wzmocnianie miejscowości
- promowanie ścieżek karier zawodowych kluczowych zawodów dla lokalnego rynku pracy
- promowanie aktywności społecznej i ekonomicznej młodych mieszkańców
- **ROZWÓJ KAPITAŁU LOKALNEGO i oparcie polityki inwestycyjnej miasta o możliwości inwestycyjne mieszkańców i firm lokalnych**

POLSKO-SZWAJCARSKI
Program Rozwoju Miast